

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברות הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

שמות

◆◆◆

שנת

תשפ"א

◆◆◆

גליון 85

הטוב שמך, ולך נאה להודות

והנה ראשית יש כאן הודאה להקב"ה על חסדיו המרובים והעצומים שזן ומפרנס אותנו כל הזמן, כל ימי חיינו, בכל עת ובכל זמן. [ועי' פמ"ג שביאר מה זה עת, ומה זה שעה]. וזה **עצמו דבר פלא ונס שאי אפשר לתאר**, ובודאי לא שייך למלאות חובתנו בהודי' לו ית' על זה.

למשל, אדם קם בבוקר, מעמיד מים בקומקום, שם לו קפה וחלב, ושותה. האם שמת לב על העקביות שבדבר, **עשרות שנים, יום רודף יום, אתה קם, ויש לך מים, קפה, וחלב**, וחשמל לחמם, האם זה **אוטומטי**, וכי חסר מצבים שהקב"ה מזמן, שיכולים להיות סיבה שלא יהי' לך כוס קפה?

וכי הקב"ה התחייב לך כוס קפה **חם כל בוקר**, וכך במשך כל היום, מאה ואחד דברים, הרי זה הכל רק **חסדים חסדים, וחסדים, עד אין סוף**.

ואתה נותן את אכלם "בעתו" וזכורני שרבינו תמה כמה פעמים, למה חז"ל הק' אומרים שהפסוק "פותח את ידך, ומשביע לכל חי רצון" זהו השבח הכי גדול, הרי הפסוק לפני זה, **"עיני כל אליך ישברון, ואתה נותן להם את אכלם בעתו"**, הוא שבח יותר גדול.

והאמת אומר שבעניי' לא זכיתי להבין למה זה שבח "יותר" גדול, אך דבר אחד ברור, שהשבח **שנותן לכולם את אכלם בעתו, הוא שבח לא קטן**.

ובענין זה התעוררתי ממעשה שהי' לי, בימים אלו הייתי צריך ליטול ידים לסעודה, באמצע הדרך, ועצרנו בתחנת דלק, אך אמרתי בליבי מאן יימר שיש שם כלי לנטילת ידים. והנה בבואי ליטול ידים, אני רואה **שאחד השאיר שם כוס גדולה חד פעמית**, [שהורה רבינו דדין כלי לה], והי' לי האריך ליטול ידים.

והרגשתי מה זה בכל עת ובכל שעה, שיתכן שיש לך לחם לאכול, אבל אין מים ליטול ידים, והאריך תאכל, ומזמן לך **הקב"ה ברוב חסדיו שדואג "לך" כלי שתוכל ליטול ידים, ולאכול ולשבוע**.

מבט אחר על החיים

עוד התעוררתי בימים אלו על מהות **לימוד המוסר**, בעת בואי לניחום אבלים אצל **מרן רה"י הגר"ד פוברסקי שליט"א** על פטירת אחיו הגר"ש זצ"ל, התבטא כמה פעמים שכשיושבים שבעה, מקבלים מבט אחר על החיים, ובלשונו המתוק **"מען באקומט אנדרע קוק אויף דעם לעבבין"**.

יהללו את שמך "באמת"

הטוב שמך, ולך נאה להודות. כך אנו אומרים שלש פעמים ביום, "הטוב" שמך, שמו של הקב"ה הוא "טוב". השאלה היא האם אנו מרגישים את זה, או רק אומרים? ורבינו הי' שם דגש על המשפט - ויהללו את שמך "באמת", דמשמע ששייך שיהללו את שמך, אך לא באמת...

הכל רק - חסד

וזכינו לראות אצל רבינו זצוק"ל כמה משפטים שהי' משמיע מפעם לפעם, עם נימת התרגשות... בפרט כשהי' מדבר על השתלשלות הדברים מה שעבר בימי חייו.

וכך הי' אומר, **רבוננו של עולם כמה חסד עשית עמדי, מה שהצלתני מגיא ההריגה, והבאת אותי לארץ ישראל, והמשפחה שזכיתי להקים, וכל הספרים שזכיתי בהם, חסד, חסד, חסד**.

והרגישו האריך שהוא חי עם יהללו את שמך "באמת", ועל כל נשימה ונשימה תהלל קה. הלואי שנזכה להרגיש כך.

אין תלונות ח"ו

ומי שחי בהרגשה זו, **אין לו שום תלונות ח"ו** על מה שחסר לו, כי אדרבה כל מה שיש לו מרגיש שזה מתנה ומתנה, ומה יתאונן אדם חי, על מה שלא מקבל עוד מתנות?!

וכזה שמענו לאחרונה, **גברא רבא מאד, הגה"צ ר' טובי פולק שליט"א** משגיח בישיה"ק עטרת ישראל, שעמד בהלויית בתו **הצדקנית מרת אסתר ביילא ע"ה**, שנסתלקה בחטף, בתוך שנת האבל על אמה - אשתו **הצדקנית ע"ה**, וזעק בשער בת רבים, שאין לנו שום תלונות ח"ו, רק תודה ותודה להקב"ה על מה שנתן לנו עד עכשיו, **מבהיל!! שילוד אשה יכול לחיות בדרגה נעלה כזאת, בעת צער נורא שכזה**.

ובודאי אבינו האב הרחמן, ירחם על שאריתם, להחיות רוח כל בני משפחתו, ואבי יתומים יחזקם וירפא את שברם, ויזכו לנחמה אמיתית בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

וודה לך ... בכל עת ובכל שעה

ואביא הרגשה פשוטה שנתעוררתי בימים אלו, אנו אומרים בברכת המזון, וודה לך ה' אלוקינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה וכו', ועל אכילת מזון **שאתה זן ומפרנס אותנו "תמיד" בכל יום ובכל עת ובכל שעה**.

במקביל אצל הגברים - תורה, רק היות שאין לכן יצר הרע של ביטול תורה, אתן לא מבינות את נסיונות הגברים, אך בדיק כמה שקשה לכן הצניעות, כך קשה לבנים "לימוד התורה".

ונשמרתם מצוה "חמורה" מאד

וממילא אין פלא למה דברים פשוטים וחמורים כל כך, אנשים מנסים לשחק עם זה רח"ל, כי אדרבה היות ומצות "ונשמרתם" חמורה מאד, ודוחה כל המצות שבתורה אפילו חילול שבת, חוץ מג' עבירות באופנים מסוימים, ממילא שם היצר "כל כוחו" לבלבל את האנשים בסברות שונות, להפריע להם לקיים מצוה חמורה זאת. ויש עוד מה להאריך בזה, אך תן לחכם ויחכם עוד. השי"ת יצילנו מכל הבלבולים, רק ניצמד חזק לרבותינו גדולי ומאורי האומה, שתורה מדברת מתוך גרונו, והנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל.

אכן נודע הדבר

והנה כולם מחפשים חיזוק, וכפי שמעוררים רבותינו שליט"א, ומה נאמר ומה נדבר. אך נזכיר דבר אחד מפרשת השבוע, שהרבה ה' מעורר רבינו על זה, מה שכתוב "אכן נודע הדבר" ואומר רש"י שנודע לו שיש דילטוריא בכלל ישראל, וזוהי סיבת הגלות.

הנה זכינו ב"ה שאכשר דרא ורבו יראים וחרדים ותלמידי חכמים כפי שלא הי' בכלל ישראל הרבה שנים, אמנם זה גופא היכי תימצי לשטן לגרות לדבר לשון הרע רח"ל עם תירוץ "לשם שמים".

ובזה יש לנו הרבה מאד להשתדל להתחזק בזה, להישמר מכל משמר לא ליפול ח"ו לבוץ הנורא הזה, שזה חטא חמור מאד השקול כג' עבירות חמורות, כמו שהביא החפץ חיים מהירושלמי.

מעשה נורא עם רבי ישראל

רבינו הי' בורח מפני חשש לשון הרע, כבורח מפני האש!!! ואף ניסח לעצמו נוסח בקשה קבועה, שהי' מבקש בסוף כל תפילה ותפילה, כמפורסם.

והי' מתפעל מאד מהמעשה שסיפר הגאון הצדיק רבי חיים ברמן שליט"א בשם מרן הגר"ש רוזובסקי זצוק"ל שאביו הגאון ר' מיכל דוד זצ"ל הי' פעם אצל קדוש ישראל מסלנט, והי' מדבר עמו באיזה נושא חשוב, ולפתע באמצע שדיבר עמו, נעשה רבי ישראל "כאלם" שאינו יכול לדבר, ונבהל הגרמ"ד זצ"ל מאד, מה קרה, אך לא הי' יכול לשאלו.

ולמחרת בא אליו, והנה הוא כאחד האדם, ושאל את ר' ישראל מה קרה אתמול?

ואמר לו ר' ישראל, שמתי לב שהינך מדבר בנוגע לרב מסויים, ועוד מעט נוכל להיכשל ח"ו בלשון הרע, ולכן נתאבן פי שלא יכולתי לדבר יותר.

והתפעל רבינו עד היכן הי' מושרש אצל רבי ישראל הפחד הנורא מלשון הרע, שברגע שמרגיש שח"ו יכולים להגיע ללשון הרע, נעשה כאלם ואינו יכול לדבר, מוראדיג!! - מופלא מאד.

יתן השי"ת שנזכה לשומר פיו ולשונו, שומר מצרות נפשו. ובזכות זה יסר אדון כל, את המכה הנוראה מהעולם, ונזכה במהרה בימינו לביאת משיח צדקנו אמין.

התעוררות רק ע"י שלומדים "מוסר"

ונזכרתי מה שהבאנו כבר ששמע רבינו מתלמיד תלמידו של קדוש ישראל מסלנט זצוק"ל שאמר בשמו, שפטירה פתאומית רח"ל היא במקום לימוד מוסר שלשה ימים.

והוסיף ע"ז רבינו, במה דברים אמורים במי שלומד כסדר מוסר, אז כשח"ו אירע מקרה נורא כזה, הוא מתעורר כל כך, שאין צריך ללמוד מוסר כמה ימים, אבל מי שלא למד מוסר, גם מיתה פתאומית לא תשפיע עליו חלילה.

וזה מה שראיתי כאן, שמי שכל ימיו במוסר, וכפי שהי' מעורר תמיד אביו הגדול מרן רה"י הגר"ד דוד זצוק"ל על חובת לימוד המוסר תמיד. אז כשרח"ל אירע לו ימי אבלות מתעורר הלב למה שצריך להתעורר, ומקבל מבט מרומם על החיים, אבל בלי מוסר תמיד, קשה להגיע להרגשות הנעלות האלו.

ונשמרתם מאד לנפשתיכם

והנה בימים אלו סוערת התקופה על עלייה עצומה בנדבקי הנגיף הנורא, ולדאבונו כמעט שאין משפחה שאין שם קרוב שלא נדבק רח"ל.

ומזהירים רבותינו אדירי האומה שליט"א השכם והערב, על חובת הזהירות, שלא יזיק ולא ינזק, ולראות

להתחסן מי שיכול, ונשמרתם מאד לנפשתיכם.

לפי חשיבות הדבר, כך גודל היצר

ואמרתי בליבי האין קורה כזאת, שצריכים לומר לבן אדם - תיזהר שלא תמות, תיזהר שלא תהרוג, וכי יש מישהו שאינו חס על חייו? או רוצה ח"ו לגרום מיתה לזולת? ולמה המציאות היא שצריכים להזהיר ולהזהיר...

ונזכרתי מה שהי' אומר רבינו, שהכלל הוא, שלפי חשיבות הדבר, כך הוא היצר הרע לדבר, וכשרואים שיש יצר הרע חזק, סימן שהדבר חשוב מאד מאד, ולכן היצר הרע נלחם מאד כנגד זה.

היצר לוחם נגד לימוד תורה

והי' מביא דוגמא, מצות תלמוד תורה, שלדאבונו נכשלין בלי סוף רח"ל בביטול תורה, והיצר מנסה בכל מיני אופנים להפריע לאדם ללמוד, ולמה זה דוקא.

אלא מפני שתלמוד תורה זה תכלית הבריאה, הדבר הכי חשוב בעולם, ממילא ישים היצר כל מלחמתו כנגד זה.

ומהאי טעמא הי' אומר שרואים שנושא "צניעות" אצל נשים הולך קשה מאד, והשכם והערב יש להן נסיונות קשים בכל מיני פרטים, והיצר לא מניח להן רגע אחד...

ולמה זה? אלא כמו שכותב הגר"א באגרתו שתבלין יצר הרע לזכרים תורה, ולנקבות צניעות, נמצא שאצל נשים זה הדבר הכי חשוב, וממילא כמו שרואים שמנסה להפריע לזכרים בלימוד התורה בכל מיני אופנים, כך במקביל לנשים בענין הצניעות.

[והי' אומר כך, בן ישיבה בא הביתה בבין הזמנים וכדו', מתפלאות אחיותיו היקרות, למה הוא לא מנצל מספיק את הזמן, הרי ביטול תורה זה כ"כ חמור!?!]

אך צריך לומר להן, תסתכלו על עצמכן כמה קשה אצלכן נושא הצניעות, האם תמיד אתן מצליחות לעמוד בזה, כך